

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2024 | HU

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

VEZÉRCIKK

A változások felvállalása és a kihívások kezelése 2024-ben

Tisztelt Olvasóink!

2024 a változások éve lesz, nemcsak Európában, hanem a világon másutt is. Miközben a kontinens a legjelentősebb demokratikus eseményre, a júniusi európai parlamenti választásokra készül, világszerte több mint 50 országban (köztük az Egyesült Államokban) is lesznek parlamenti vagy elnökválasztások. A politikai felállások megváltoznak, ami új utakat fog kijelölni

Az EU számára az európai parlamenti választások a polgárok bizalmának igazi próbáját jelentik. Az elmúlt években soha nem látott kihívásokkal kellett szembenéznünk, és most az európai

polgárokon a sor, hogy megmondják, az EU kiállta-e a próbát. Tekintettel arra, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem kiemelt prioritás az uniós polgárok számára, a választások megítélésem szerint nem lesznek zökkenőmentesek az Unió számára. Az infláció, a munkahelyek bizonytalansága és a gazdasági stabilitás általános hiánya termékeny talajt teremt a félelemnek, ami táplálja a populista és szélsőséges narratívákat.

Bár nem lesz könnyű feladat, az EU megállíthatja ezt a tendenciát. El kell kezdenünk megszólítani a szavazókat, és meg is kell hallgatnunk őket. Mindezek után örömmel jelentem be az EGSZB március 4. és 8. között első alkalommal megrendezésre kerülő civil társadalmi hetét, ahová egész Európából érkeznek majd mind fiatalok, mind idősek, hogy eszmét cseréljenek és üzeneteket fogalmaznak meg az új Európai Bizottság és Parlament eljövendő vezetői számára.

Az EU-nak új kihívásokkal is szembe kell néznie. Az Európai Tanács decemberi történelmi jelentőségű döntése, mely szerint csatlakozási tárgyalásokat kezd Ukrajnával és Moldovával, Grúziának pedig tagjelölti státuszt ad, a bővítés kulcsfontosságú szakaszát fémjelzi. Most a tagjelölteken áll, hogy végrehajtsák a szükséges reformokat, de az EU vezetői is kötelezettséget vállaltak a belső reformok iránt. Ennek kapcsán konkrét következtetések 2024 nyarára várhatóak. Az EGSZB ebből a folyamatból a „bővítési tagjelöltek” EGSZB-munkákba történő fokozatos bevonásán keresztül veszi ki a részét, akik majd hozzá fognak járulni véleményeink kidolgozásához és részt vesznek a plenáris üléseken. [Pályázatunk](#) lezárult, immár folyamatban van az új tagok kiválasztása, akik az EGSZB jövő havi plenáris ülészakán kezdik meg a munkájukat.

Mindez az EU belga elnökségének védnöksége alatt történik majd, amelynek úgy kell az EP-választásokra készülődnie, hogy közben a folyamatban lévő jogalkotási eljárásokat is lezárja. Akik lemaradtak a belga elnökség prioritásairól, azoknak javasoljuk, hogy tekintsék meg a [januári plenáris ülészakunkat](#).

Miközben elindulunk 2024 rögzös útján, ne feledjük, hogy a változás nem akadály, hanem lehetőség a fejlődésre. Lehetőség lesz a narratívák alakítására és arra, hogy Európa újra erősebbé és egységesebbé váljon.

Oliver Röpke

az EGSZB elnöke

RENDEZVÉNYEK, IDŐPONTOK

2024. február 14-15.

EGSZB plenáris ülészak

2024. március 4-7.

[Civil társadalmi hét](#)

TÉRJÜNK A LÉNYEGRE!

A „Térjünk a lényegre!” rovatban **Sandra Parthie** EGSZB-tag, az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció elnöke és a vélemény előadója kifejti azokat a belső piacról szóló új európai stratégiára vonatkozó EGSZB-s javaslatokat, amelyek a januári plenáris ülésen kerülnek elfogadásra.

SANDRA PARTHIE: ÚJ EURÓPAI STRATÉGIA A BELSŐ PIAC SZÁMÁRA

Az egységes európai piac gondolatának 1980-as években való megszületése, 1990-es évek eleji kialakítása és elindítása óta számos történelmi változás történt kontinensünkön és azon túl is. Azóta az Európai Unió mérete és tagállamainak száma több mint kétszeresére

nőtt, és válságokkal, konfliktusokkal, természeti, gazdasági, társadalmi és technológiai kihívásokkal kellett szembenéznie.

Azóta a geopolitikai helyzet is drámaian megváltozott. Ázsiában új szuperhatalom alakult ki, amely számos szinten az EU rendszerszintű riválisává vált. Az évek során a belső piac elvei, azaz az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a munkaerő szabad mozgása nagyban hozzájárult az EU gazdasági teljesítményéhez. Az egységes piac azonban messze nem tökéletes.

A közösen elfogadott szabályok végrehajtása néha hiányos, az adminisztratív követelmények megsokszorozódtak, és a piacfelügyeleti kapacitás sajnos korlátozott. Ráadásul az egységes piacot ellentmondásos célkitűzések jellemzik. Az ipar, de más nemzeti szintű szereplők támogatási kérelmei ütköznek az állami támogatások korlátozására és a tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek fenntartására irányuló igényekkel. A helyi termelésre vonatkozó követelmények, hogy az értékteremtés és a munkahelyek Európában maradjanak, ellentétben állnak a nyitott piacokhoz való hozzáférés iránti felhívással, hogy a globális versenytársakkal szemben a költségek szempontjából versenyképesek maradjanak, és hogy a fogyasztók megfizethető termékekhez jussanak. Feszültség van továbbá az áruk előállításához szükséges alapvető nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítása (a járművektől kezdve a szélturbinákon és napelemeken át a konyhai és kerti berendezésekig) és a nyersanyagok beszerzésének módja (például a munkaügyi és környezetvédelmi előírások betartása és a versenytársakkal ugyanezen erőforrásokért folytatott verseny) között.

Az uniós piacok és határok nyitottsága, amely az egységes piac eredeti elképzelésében kulcsfontosságú volt, nem elegendő egy olyan világban, ahol a többoldalúan elfogadott nemzetközi kereskedelmi szabályokat már nem tartják tiszteletben. Valójában ez azzal a kockázattal jár, hogy az EU sebezhetővé válik, ha nem társulnak hozzá bizonyos biztosítékok, például az uniós piacra belépő termékek minőségének és biztonságának szigorú ellenőrzése, vagy a befektetők beruházásainak és a kapcsolódó célkitűzéseknek az átvilágítása. Egy olyan világban, amely a szabályokon alapuló multilaterális rendszerektől a nemzeti érdekeiknek megfelelően az erőforrásokhoz való hozzáférést behatároló vagy korlátozó államok felé mozdul el, a nemzetközileg integrált ellátási láncokon alapuló globalizációs gazdaság már nem működik.

A belső piacnak, amely eddig ezekre a szabályokra épült, ezért új stratégiára van szüksége. Ennek több szempontra kell összpontosítania: egy európai iparstratégiára, a vállalkozásoknak, a kkv-knak és a szociális gazdasági vállalkozásoknak kedvező keretre, az európai projekt számára nyújtandó köztámogatásra, jól szervezett, hatékony általános érdekű szolgáltatásokra, és a szociális modellünk megóvását és fejlesztését célzó lépésekre.

Az EGSZB véleménye szerint az uniós tőkepiac kiteljesítése kulcsfontosságú az egységes piac elmélyítéséhez. A tőkepiacnak a termékek és szolgáltatások előállításának, beszerzésének és áramlásának finanszírozására kell összpontosítania, különösen a vállalkozások K+F+I-tevékenységei és az általános érdekű szolgáltatások támogatása, valamint a vállalkozói szellem ösztönzése révén.

Ezen túlmenően prioritást kell adni az olyan politikáknak, amelyek keretet biztosítanak a magánvállalkozások innovációjának, és a kockázati tőkéhez való hozzáférés biztosításával, valamint az ipar és a tudomány világa közötti együttműködés fejlesztésével ösztönzik az innovációt. Az uniós vívmányok alkalmazásának további prioritást kell jelentenie a belső piac megerősítése érdekében. Sajnos e szabályok közül sok nem került átültetésre nemzeti szinten, vagy nagyon eltérő módon, illetve nagyon eltérő mértékben hajtják végre őket. Ez komoly és jelentős akadálya a belső piac megfelelő működésének.

MEGKÉRDEZTÜK...

„Megkérdeztük...” című rovatunkban **Stoyan Tchoukanov** EGSZB-tag válaszolt a januári plenáris ülésen elfogadandó véleményével kapcsolatos kérdéseinkre.

Az EGSZB info kérdése: „Ön Az autonóm és fenntartható élelmiszer-termelés előmozdítása: a 2027 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó stratégiák című vélemény előadója. Mit javasol az EGSZB ebben a véleményben a 2027 utáni KAP-ra vonatkozóan a fenntartható élelmiszer-termelés tekintetében?”

STOYAN TCHOUKANOV: A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA 2027 UTÁN

Ön jegyzi előadóként „Az autonóm és fenntartható élelmiszer-termelés előmozdítása: a 2027 utáni közös agrárpolitikára vonatkozó stratégiák” című véleményt. Milyen javaslatokat fogalmaz meg az EGSZB a véleményben, különös tekintettel arra, hogy a 2027 utáni KAP hogyan kezeli a fenntartható élelmiszer-termelést?

Stoyan Tchoukanov: A KAP lehetővé tette, hogy az Európai Unió stabil és egyre jobb minőségű élelmiszer-ellátást biztosítson növekvő népessége számára, és közben megőrizze a családi gazdálkodási modellt. Az elmúlt 65 évben sokat fejlődött ez a szakpolitika, de a fenntarthatóság három dimenziója kapcsán még mindig sok bírálat éri a 2021-ben hatályba lépett új változatotot.

Új kihívásokkal szembesülünk, ezért minden eddiginél nagyobb szükségünk van egy stabil, hosszú távú szakpolitikai keretre, amely fenntartható élelmiszer-termelésre és nyitott stratégiai autonómiára törekszik az Európai Unióban. Ezzel párhuzamosan fontos, hogy védjük az Unión belüli gazdálkodási formák sokféleségét, kielégítsük a társadalmi és ökológiai szükségleteket („közpénz a közjavakért”) és biztosítsuk a vidékfejlesztést.

A környezetvédelmi és éghajlati politikát nem szabad tehernek tekinteni a jelenlegi válságból való kilábalás során, inkább a hosszú távú megoldások részeként, illetve a jövőbeli döntéshozatalt segítő iránymutatásként kell kezelni. A legutóbbi reform megerősítette azt az elvet, hogy minden támogatott hektárnak a támogatásért cserébe környezetvédelmi szolgáltatásokat kell nyújtania a társadalom számára.

A hektáronkénti egységes támogatás azonban nem tükrözi az ökológiai valóságot, sem pedig a társadalmi szempontból méltányos támogatást. Úgy gondoljuk, hogy ezt az elvet a következő KAP-ban meg kell

erősíteni, még szigorúbb környezetvédelmi és szociális követelményekkel, megfelelő díjazással és a tisztességtelen verseny elleni védelemmel.

Ezért módosítanunk kell a területalapú kifizetések rendeltetését, hogy azok kompenzáció helyett inkább ösztönözzék a kedvezményezett szolgáltatásokat, és észszerű átmeneti időszakról kell gondoskodnunk, amely túlnyúlhat a többéves pénzügyi keret hatályán.

Fontos, hogy a kis családi gazdaságok úgy is dönthessenek, hogy megtartják a területalapú kifizetéseken és a gazdaságban dolgozó munkaerőegységeken alapuló jövedelemtámogatást, és a tagállamok határozassák meg a kritériumokat a stratégiai tervekben. Annak érdekében, hogy az Unióban ne csökkenjen még tovább a gazdaságok száma a generációs megújulás hiánya miatt, intézkedéseket kell hozni a következők érdekében: gazdálkodásból származó átlagjövedelmek növelése, földhöz való hozzáférés (beruházástámogatások, kedvezményes hitelek, földátruházásra vonatkozó nemzeti jogszabályok révén), kedvező beruházási feltételek a második pillér keretében (további magánforrások bevonása), továbbképzés (a mezőgazdasági termelők, a mezőgazdasági dolgozók és a tanácsadók körében), a nők szerepvállalásának növelése, jó munkakörülmények, a mezőgazdasági termelők hosszú távú kilátásainak javítása (nyugdíjak stb.), valamint a vidéki területek általános vonzereje.

A KAP-nak hozzá kell járulnia az egészségesebb és fenntarthatóbb étrend (ökológiai, szezonális, helyi termékek) iránti fogyasztói kereslet előmozdításához az Unióban, vissza kell szorítania az élelmiszer-pazarlást és szabályoznia kell az élelmiszerpiacokat az élelmiszer-ágazat komoly spekulációkhoz vezető finanszírozásának kezelése érdekében, mivel hatalmas nyereségek keletkeznek, miközben az európaiak számára egyre nagyobb gondot okoznak az emelkedő élelmiszerárak. Az energiaárak emelkedése és az energia- és műtrágya-ellátás zavarainak kockázata mára a mindennapok részévé vált, és a KAP-nak fontolóra kellene vennie anticiklikus összetevők bevonását, illetve olyan beruházástámogatási rendszerek bevezetését, amelyek a vidéki területeken – a gazdaságokban és helyi szinten – a megújuló energia termelésének és elosztásának javítását szolgálják.

Véleményünkben azt javasoljuk, hogy az Európai Bizottság vegye fontolóra olyan, köz-magán partnerségben – és az egyes tagállamokban önkéntes alapon – működő biztosítási rendszerek megerősítését a 2027 utáni KAP-eszközökben, amelyekkel reagálni lehet a szélsőséges éghajlati viszonyok következményeire. A 2024-es európai parlamenti választásokra és az EU jövőbeli bővítésére tekintettel az EGSZB úgy ítéli meg, hogy e vélemény lehetőséget kínál arra, hogy a szervezett civil társadalom néhány gondolatot/iránymutatást/javaslatot fogalmazzon meg a KAP 2027 utáni jövőbeli formájával és irányával kapcsolatban azzal a céllal, hogy egy holisztikusabb és átfogóbb élelmiszerpolitika keretében önálló és fenntartható élelmiszertermelés valósulhasson meg. Célunk, hogy a civil társadalmi szervezetek igényeire és a társadalom elvárásaira rávilágítva hozzájáruljunk a következő KAP-ra vonatkozó európai bizottsági javaslatához.

TRIBUTE TO JACQUES DELORS

Megemlékezés Jacques Delors-ról, az Európai Bizottság korábbi elnökér?

December 27-én **elhunyt Jacques Delors**, aki 1985 és 1995 között az Európai Bizottság elnöke, 1981 és 1985 között pedig François Mitterrand kormányának pénzügyminisztere volt.

Nagy tisztelettel emlékezik meg róla **Sébastien Maillard**, a párizsi Jacques Delors Intézet volt igazgatója és jelenlegi szaktanácsadója, korábbi brüsszeli uniós tudósító.

Az EGSZB info olvasóival **Lorenzo Consoli**, az egyik legismertebb európai újságíró is megosztja Delors elnökkel kapcsolatos emlékeit.

Lorenzo Consoli olasz újságíró, 1991 óta európai uniós tudósító, az európai politika egyik legtapasztaltabb szakértője, aki többek között az Askanews nevű olasz sajtóügynökségnek dolgozik. 2006 és 2010 között a brüsszeli Nemzetközi Sajtószövetség (API) elnöke, valamint a brüsszeli IHECS intézet (Institut des Hautes Etudes des Communications Sociales) európai újságírói és kommunikációs vezetői mesterképzési programjának vendégoktatója is volt. (ehp)

Jacques Delors, a közösségi cselekvés embere

Jacques Delors hosszú és eredményekben gazdag életutat hagyott maga mögött, amelynek gyümölcseit még sokáig élvezzük. Egységes piac, schengeni térség, Erasmus, euro, Kohéziós Alap: Jacques Delors közvetlenül hozzájárult a jelenlegi európai integráció egyes fejezeteinek kidolgozásához. Az európai eredmények mögött a cselekvés etikája áll.

Jacques Delors nemes cselekedetté tette a közösségi szerepvállalást. Egyesületi, szakszervezeti, majd politikai tevékenységei során az aktivistát – ahogy alázattal szerette önmagát definiálni – mindenekelőtt

Emmanuel Mounier perszonalista gondolkodása inspirálta. Diszkréten elkötelezett keresztényként mindenkiben a társadalmi kötelek hálózatába ágyazott egyedi személyt látta, akit mozgósítani kell minden jelentős fellépéshez.

A szociáldemokrata, akit az individualizmus térnyerése aggodalommal töltött el, a társadalmi szerepvállalásban hitt, amelynek keretében mindenki megteszi a magáét a közös jó érdekében. Neve mindig is elválaszthatatlanul fog kapcsolódni az társadalmi egyeztetéshez, a társírányításhoz, a kollegialitáshoz és a kollektív fellépés egyéb formáihoz, amelyeket támogatott és hirdetett. Ezért tulajdonított nagy jelentőséget az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, amelyek létrehozásához hozzájárult. Tisztelte a közvetítő szervezetet, és hitt az őszinte és kompromisszumra törekvő szociális párbeszédben.

Európai szinten gyakorolta is azt, és ezen a szinten kiterjesztette a vallásokkal folytatott párbeszédre is. Delors nem a gondviselés küldötte volt. Autodidaktaként nem tekintette magát „self-made man”-nek, hanem olyan valakinek, aki mások által és velük együtt fejlődött, mindenekelőtt a cselekvésben. Delors gondolkodása mozgásban lévő gondolkodás, amely a cselekvés eredményeiből táplálkozik, szédítő íveket írva le. A buzgó hitében gyökerező elvek és meggyőződések embere volt, aki nem volt egyetlen süket ideológia foglya sem. Egyértelműen látta a valóságot, felfogta a helyzetet és tisztelte a nemzeti tradíciókat – így találta meg az előrelépés lehetőségét.

Számára a valóság az idea fölött áll, de utat enged az ideának, ha a körülmények úgy kívánják. Így volt képes felvetni a közös valuta gondolatát, miközben támogatta Németország újraegyesítését, amely a fal leomlása után elkerülhetetlenné vált. Igaz, a világ és jelenlegi zűrzavara már nem a delors-i Európa világa. Alkotásait, például a belső piacot, a fenyegető erőkkkel szemben ki kell igazítani és ki kell teljesíteni. De ezek az eredmények képezik a mai cselekvés alapjait. A valóságon alapuló és azt tisztán látó megközelítést, amely elvekre épül, de kész a kompromisszumra az előrelépés érdekében, ideje lenne újjáéleszteni az európai vezetők asztalánál.

Sébastien Maillard, a Jacques Delors Intézet szaktanácsadója és 2017-2023 között igazgatója.

Lorenzo Consoli: Jacques Delors kiválósága és kudarcai

A 2023. december 27-én elhunyt Jacques Delors-t az Európai Bizottság legkiemelkedőbb, leghatékonyabb, leginkább előrettekintő, legszélesebb látókörű elnökeként őrizzük meg emlékezetünkben, akit éppúgy az egyesült Európa egyik „alapító atyjának” tekinthetünk, mint jóval előtte Jean Monnet-t és Robert Schumant.

Jacques Delors előtt az Európai Bizottság elnöke alig volt több egy európai bürokratánál; ő volt az, aki ennek a szerepnek egy, az állam- vagy kormányfőkkel egyenértékű, később általánosan is elismert státuszt adott. Tízéves hivatali ideje alatt, 1985-től 1995-ig, Helmut Kohl német kancellár és François Mitterrand francia elnök támogatásával erőteljesen és határozottan mozdította elő az európai integráció folyamatát. Rögtön azzal a céllal indította el a folyamatot, hogy a vámunió alapuló közös piacot 1992-re valódi egységes piaccá alakítsa át. Ezután, miközben az egységes piac kialakítása még folyamatban volt, elindította másik nagy projektjét, a monetáris uniót, és ezzel párhuzamosan a közösségi hatáskörök kibővítésén is dolgozott: a Maastrichti Szerződés révén létrehozták az Európai Uniót.

Ezenkívül ő foglalkozott először a Közösség „demokratikus deficitjével” is, ő javasolta és érte el, hogy az Európai Parlament szélesebb hatáskört kapjon, először az (Egységes Európai Okmányban előírt) együttműködési eljárás révén, majd (a maastrichti reformtól kezdve) az együttdöntési eljárással, amely végül valódi társjogalkotói szerepet biztosított a strasbourgi közgyűlésnek azokban a kérdésekben, amelyekről minősített többséggel dönt a Tanács.

Az egységes piac stratégiai célkitűzése felé vezető út két dokumentummal kezdődött: az európai cselekvés hiányából fakadó költségekről szóló jelentéssel, amely rámutatott a még fennálló belső szabályozási akadályok felszámolásának gazdasági előnyeire, valamint az első „fehér könyvvel”, amely meghatározta az ezen akadályok megszüntetéséhez szükséges valamennyi (körülbelül 200) jogalkotási intézkedést.

Delors kezdettől fogva hangsúlyozta, hogy a projekt megvalósításához nélkülözhetetlen a döntéshozatali mechanizmusok és az európai intézmények megerősítése. Ezért az Egységes Európai Okmánnyal javaslatot tett az Európai Közösségeket (közös piac és Euratom) létrehozó, 1957-es Római Szerződések első tényleges reformjára, és meggyőzte a tagállamokat, hogy hagyják jóvá azt (1987).

Jacques Delors ezután alapvető szerepet játszott a közösségi pénzügyi keret újradefiniálásában egyrészt a költségvetési források jelentős növelésével – a tagállamok teljes GDP-jének 1,20%-ára növelve e forrásokat a Delors I. csomaggal (1988–92), majd 1,27%-ra a Delors II. csomaggal (1993–99) –, másrészt pedig a „gazdasági és társadalmi kohézió” (regionális és strukturális politikák) forrásainak erőteljes növelésével, amire a belső piac egységesítésének ellensúlyozásához volt szükség. De még ennél is fontosabb volt a Közösség költségvetési keretének rendszerszintű változása: éves költségvetések helyett közepes távú (hétéves) ciklusokat vezettek be, a két „Delors-csomagtól” kezdve.

Ezzel sikerült elkerülni, hogy minden évben megismétlődjenek a tagállamok közötti hosszadalmas pénzügyi tárgyalások, melyek hónapokra lelassították az európai intézmények munkáját. Egy másik kulcsfontosságú elem, melyet Delors vezetett be az európai politikákban, a szociális dimenzióra irányuló figyelem volt (többek között ő indította el a vállalkozások, a szakszervezetek és az európai intézmények közötti „szociális párbeszédet”). Szociális programja, amely a munkavállalók válság esetén történő védelmére és a termelési tevékenységek áthelyezését ösztönző tényezők ellensúlyozására szolgáló eszközök harmonizációját is előírta, egyik befejezetlen műve maradt.

Legnagyobb kudarca azonban a második „Fehér könyv”, a „növekedésről, foglalkoztatásról és versenyképességről” szóló dokumentum volt, amelyet 1993-ban indított el megbízatásának utolsó nagyszabású projektjeként. A javaslat a gazdaság fellendítésére és ösztönzésére irányult (20 év alatt 20 milliárd EUR finanszírozással), többek között közös értékpapír-kibocsátás (évente 8 milliárd euro), valamint a közösségi költségvetésből származó hozzájárulások és az Európai Beruházási Bank által nyújtott hitelek alapján, ezzel támogatva a közlekedési és távközlési infrastruktúra kiépítését, valamint számos más gazdasági és társadalmi kezdeményezést (alapvetően előrevetítve a több mint 20 évvel később a világjárvány okozta válságra adott válaszként megalkotott „NextGenerationEU” kezdeményezést).

A tervet, melyet az Európai Tanács kezdetben üdvözölt, később az EU pénzügyminiszterei kritizálták, majd elutasították. Jacques Delors évtizedes tevékenysége végül lefelé tartó pályára került: ahogy megfordult a széljárás, túlzott ambíciókkal, jakobinista központossítással, túlszabályozással kezdték vádolni. Később azonban átvették néhány ötletét, például a transzeurópai hálózatokat vagy a SURE programot, amellyel a Covid19-válság idején támogatták az ideiglenes munkanélküliségi programokat.

EGSZB-HÍREK

EGSZB-s jubileum: még több szociális párbeszédre van szükség az EU-ban

Az EGSZB sikertörténet, de az Európai Uniónak még nagyobb erőfeszítéseket kell tennie, hogy fenntartsa társadalmi szerződését, a szolidaritást, a méltányos gazdaságot és az inkluzivitást. Ez ugyanis az európai értékek megőrzésének

kulcsa.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságot (EGSZB) az 1957 márciusában aláírt Római Szerződés hozta létre. Az intézmény 1958 májusában tartotta első plenáris ülését. 2023. december 13-án vitát tartottak Brüsszelben **„Megemlékezés az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság fennállásának 65. évfordulójáról: A civil társadalmi szerepvállalás megerősítése, a demokrácia védelme”** címmel. Ezen az elmúlt évtizedek tapasztalatairól és a jövőre szóló tanulságokról volt szó. „Az elmúlt 65 évben az EGSZB valódi platformot hozott létre, ahol a civil társadalom szabadon kifejtheti nézeteit, és így törekedhet az uniós jogszabályok javítására. A változó geopolitikai környezetben minden eddiginél fontosabb, hogy megjelenjenek az erős és független civil társadalom nézetei. A megfigyelő-ellenőrző szerepet ellátó civil társadalom jelenti ugyanis a garanciát arra, hogy senki ne iktathassa ki a fékek és ellensúlyok rendszerét, a jogállamiságot vagy az alapvető jogokat és értékeket – azaz, hogy senki ne tudja megszüntetni a demokráciát” – fogalmazott **Oliver Röpké**, az EGSZB elnöke.

Az EGSZB tagjai az európai civil társadalmi szervezetek sokféleségét képviselik, ideértve a vállalkozásokat, a szakszervezeteket és az egyéb érdekképviselői csoportokat. Az EGSZB az EU konzultatív szerve, amely véleményeket fogalmaz meg az Európai Bizottság, az EU Tanácsa és az Európai Parlament számára, hídként szolgálva az EU döntéshozó intézményei és az uniós polgárok között. „Az EGSZB betöltötte 65. életévét, így azt gondolhatnánk, hogy ideje nyugdíjba vonulnia. Ennek azonban éppen az ellenkezője igaz. Most, amikor ilyen sok európai szembesül nehézségekkel, minden eddiginél nagyobb szükség van az EGSZB-re. Nem szabad hagynunk, hogy megpróbálják figyelmen kívül hagyni a szervezett szociális párbeszéd szerepét! A többi uniós intézménynek még inkább figyelnie kell ránk” – mondta **Georges Dassis**, az EGSZB volt elnöke és a volt EGSZB-tagok egyesületének elnöke.

Ahogy az a megbeszélés során is elhangzott, az elmúlt években az EGSZB vezető szerepet töltött be a szociális jogok európai pilléréről folyó vitában. Az EGSZB aktívan részt vett az Európa jövőjéről szóló konferencián is, amelynek végleges ajánlásai kifejezetten megemlítték az intézményt mint az uniós demokráciában való részvétel és átláthatóság növelésének eszközét. Az EGSZB úttörő szerepének közelmúltbeli példái közé tartozik, hogy elsőként szorgalmazta egy valódi európai egészségügyi unió létrehozását, és élen jár a „javításhoz való jog” javaslatában. **Stefano Mallia**, a Munkáltatók csoportjának elnöke hangsúlyozta, hogy fontos hatása van az EGSZB munkájának. Kiemelte, hogy miként sikerült 1958 óta javítani az uniós jogszabályokat: „Az elmúlt hónapokban több kulcsfontosságú célt is elértünk, többek között a versenyképességi ellenőrzést és az uniós kék megállapodást. Folytatjuk munkánkat, hogy eljuttassuk az illetékesekhez az általunk képviselt emberek véleményét.”

Az energetikai átállás, az éghajlati válság elleni küzdelem és az Oroszország által okozott geopolitikai fenyegetés adandó válasz csak néhány azok közül a kihívások közül, amelyek rávilágítanak arra, hogy igenis szükség van egy olyan EGSZB-re, amely segít abban, hogy a köz érdekében konszenzusra lehessen jutni, és előmozdítja az európai integrációval kapcsolatos értékeket, illetve a részvételi demokrácia és a civil

társadalmi szervezetek ügyét. „Az EGSZB 65 éve platformot biztosít a szakszervezeti képviselők számára, hogy érdemi megbeszéléseket folytassanak a munkáltatókkal, a civil társadalmi szervezetekkel és az Európai Unió más intézményeivel. Az EGSZB sikere az együttműködésben rejlik. Azzal, hogy a társadalom számos különböző csoportjának képviselőit tömörítjük, sok különböző nézőpontból álló véleményeket tudunk kidolgozni. Ez az inkluzivitás biztosítja, hogy munkánk összhangban legyen a demokratikus elvekkel” – mondta **Lucie Studničná**, a Munkavállalók csoportjának elnöke.

Séamus Boland, a Civil társadalmi szervezetek csoportjának elnöke szorgalmazta, hogy az EGSZB széleskörűen mobilizálja magát az európai parlamenti választásokra. „Az EU-nak kollektív problémamegoldó megoldással kell szolgálnia a közös európai kihívásokra. Nagyban függ az európai parlamenti választások eredményeitől, hogy sikerül-e ezt elérni. Az EGSZB-nek és tagjainak feladata és felelőssége, hogy a civil társadalmi szervezetek hálózatain keresztül megszólítsa az embereket és foglalkozzon a dezinformáció, a félelmek és a bizalomhiány kérdésével. Újra szorgalmaznunk kell, hogy hathatós intézkedések szülessenek arra, hogy valamennyi szakpolitikai területen párbeszéd létesüljön a civil társadalommal uniós szinten.”

[További információ az EGSZB történetéről](#) (ab)

Isabelle Le Galo Flores, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság új főtitkára

2023. december 12-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) Elnöksége úgy határozott, hogy **Isabelle Le Galo Flores**-t nevezi ki az EGSZB új főtitkárának.

Isabelle Le Galo Flores mesterfokozatot szerzett mérnök-matematikus szakon, illetve kommunikáció, médiaismeretek és nemzetközi kapcsolatok szakirányon is. Pályafutása során több vezető beosztást is betöltött, legutoljára például a spanyolországi Daniel és Nina Carasso Alapítvány főigazgató-helyettese volt. Itt többek között a fenntartható élelmiszerrendszerek és a polgárság, illetve a művészet kapcsolatával foglalkozott.

Az EGSZB főtitkárának végrehajtói feladata van: segítenie kell az intézmény hivatalos szerveinek működését, akár tanácsadással is, és ő vezeti a mintegy 700 fős személyzetet. **Isabelle Le Galo Flores** 2024. január 16-án kezdte meg ötéves megbízatását, miután Gianluca Brunetti 2023. december 31-én távozott a főtitkári posztról. (ehp)

Az EGSZB kéri, hogy fokozzák a hajléktalanság felszámolására irányuló politikai erőfeszítéseket

Minden éjszaka közel 900 000 ember alszik az utcán vagy hajléktalanszállón az EU-ban. A hajléktalanság az elmúlt 15 évben több mint kétszeresére nőtt, ezért az EGSZB cselekvésre szólítja fel a tagállamokat és az EU-t.

Az EGSZB egy hajléktalansággal kapcsolatos átfogó uniós stratégia kidolgozását, valamint a hajléktalansággal kapcsolatos hatékony nemzeti szakpolitikák gyors végrehajtását sürgeti azzal a céllal, hogy 2030-ig jelentős mértékben csökkenjen a hajléktalanság, a társadalmi kirekesztés egyik legszükségesebb formája.

„Egy olyan hajléktalansággal kapcsolatos uniós stratégiát sürgetünk, amely teljes mértékben integrálja a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformját (EPOCH), és lehetővé teszi a hajléktalansággal kapcsolatos nemzeti szakpolitikák európai szemeszterbe történő beágyazását” – fejtette ki **Maria del Carmen Barrera**, „[A hajléktalansággal kapcsolatos nemzeti stratégiák uniós kerete](#)” című EGSZB-vélemény előadója.

A stratégiát tanácsi ajánlásnak kell támogatnia, az EGSZB ezért sürgeti az EU Tanácsának új belga elnökségét, hogy kezdje meg az ezzel kapcsolatos munkát. Arra kéri továbbá az Európai Bizottságot, hogy késlekedés nélkül dolgozzon ki javaslatot egy új többéves munkaprogramra, amely átnyúlna következő mandátumidőszakába, és annak teljes időtartamát lefedné.

„Az EGSZB azt szeretné, ha a hajléktalanság továbbra is szociálpolitikai prioritás maradna az EU számára az európai választások előtt és azt követően is. Stratégiai szemléletváltásra van szükség, a hajléktalanság kezelése helyett arra kell összpontosítanunk, hogy azt ténylegesen, 2030-ig megszüntessük” – fejtette ki **Topolánszky Ákos**, a vélemény társelőadója.

Az EGSZB javasolta az „Elsőként lakhatás” elv aktív támogatását a krónikus hajléktalanság kezelése érdekében. Ezen elv értelmében a lakás nem csupán szálláshelyet, hanem a társadalmi visszailleszkedés eszközét is jelenti. Ez a megközelítés hosszú távú lakhatási megoldásokat kínál, és nem függ olyan feltételektől, mint a személyes fejlődés szükséges bizonyítása vagy egyéb támogatási formák elfogadása.

A lakhatásközpontú megközelítést már a lisszaboni nyilatkozat is támogatta, amelyet a 27 uniós tagállam mindegyike, valamint európai intézmények és számos európai nem kormányzati szervezet is aláírt 2021-ben. A nyilatkozat az EPOCH politikai alapja, és aláírói kötelezettséget vállaltak arra, hogy uniós szinten együttműködjenek a hajléktalanság terén, és törekedjenek a hajléktalanság 2030-ig történő felszámolására. Ugyanakkor, ahogyan az EGSZB a véleményben megjegyzi, a politikai erőfeszítések ellenére sem európai, sem nemzeti szinten nem tettek még eleget a hajléktalanság kezelése érdekében.

Az elmúlt húsz évben Finnország volt az egyetlen olyan ország, amely következetesen csökkenteni tudta a hajléktalanságot. (II)

Nadia Calviño, Spanyolország miniszterelnök-helyettese szerint Európának továbbra is vezető szerepet kell vállalnia

Gazdaság és pénzügyek, digitalizáció, versenyképesség, vállalkozások és kereskedelem. Ez az a négy terület, ahol az Európai Unió Tanácsának spanyol elnöksége 2023 júliusa és

decembere között eredményeket ért el.

A decemberi plenáris ülésen felszólalva **Nadia Calviño**, Spanyolország első miniszterelnök-helyettese és gazdasági és digitalizációért felelős minisztere összefoglalta az EU soros elnökségének következtetéseit, megemlítve többek között a gazdasági és monetáris unió elmélyítését, az azonnali banki fizetéseket, a villamosenergia-piac reformját és a Chilével kötött előrehaladott kereskedelmi megállapodás aláírását.

Nadia Calviño, aki várhatóan 2024. január 1-jén lép hivatalba az Európai Beruházási Bank (EBB) következő elnökeként, kiemelte azokat a pontokat is, amelyeket az Európai Uniónak hamarosan napirendre kell tűznie, különös tekintettel a közelgő európai választásokra. „A világ jelentős változásokon megy keresztül, és a második világháború után létrehozott tektonikus lemezek eltolódnak” – mutatott rá. „Biztosítanunk kell, hogy az EU továbbra is vezető szerepet töltsön be a világ legfontosabb vitáiban, kezelje a fő kihívásokat, és védje meg európai értékeit ebben az új világban.”

A hamarosan véget érő, zsúfolt napirendű félévre utalva hozzátette, hogy „a többi európai intézménnyel és különösen az EGSZB-vel való együttműködés fontos szerepet játszott e hat hónap sikerében. Jelenlétem ma itt azt mutatja, hogy a spanyol kormány szilárdan elkötelezett a szociális partnerek, a szociális párbeszéd és a civil társadalom iránt. Arra törekszünk, hogy a civil társadalom véleményét figyelmesen meghallgassuk, és beépítsük a munkánkba.” (mp)

Európai fogyatékosági kártya: egy lépéssel közelebb a fogyatékosággal élők szabad mozgásának megvalósításához az EU-ban

Az EGSZB kéri, hogy a fogyatékosággal élő személyek szabad mozgásának biztosítása érdekében az európai fogyatékosági kártyára vonatkozó európai bizottsági javaslat hatályát terjesszék ki a hosszabb munkavállalási vagy tanulmányi célú

tartózkodásra.

Az EGSZB üdvözlí az Európai Bizottság európai fogyatékosági kártyára és európai parkolási kártyára vonatkozó javaslatát, amely az első lépés a fogyatékosággal élő személyek szabad mozgásának megvalósítása felé az EU-ban.

„A két kártyára vonatkozó javaslat több mint 80 millió fogyatékossgal élő európai polgár számára fontos” – jelentette ki **Ioannis Vardakastanis**, az EGSZB [Európai fogyatékossgai és parkolási kártyák](#) című véleményének főelőadója. A vélemény ismertetésére az EGSZB december 14-i plenáris ülésén került sor. „Ez egy nagyon fontos lépés a komoly akadályok felszámolása és annak biztosítása felé, hogy a fogyatékossgal élő személyek – mind az európaiak, mind pedig a valamely tagállamban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok – élvezhessék a szabad mozgást, amely az Unió alapelve. A jövőben további szakpolitikák fognak erre épülni.”

Az EGSZB azonban megjegyzi, hogy a javaslat nem szünteti meg a fogyatékossgal élő európaiak szabad mozgásának néhány fő akadályát, különösen a fogyatékossgai ellátások hordozhatóságának hiányát, amikor a fogyatékossgal élő személyek munkavállalás vagy tanulás céljából egy másik uniós országba költöznek. Saját kezdeményezésű véleményében az EGSZB a javaslat hatályának kiterjesztését kéri, hogy a más uniós országba költöző fogyatékossgal élő személyek ideiglenesen használhassák a kártyákat, és így továbbra is részesülhessenek a szociálpolitika és/vagy a nemzeti társadalombiztosítási rendszerek keretében nyújtott ellátásokban.

Jelenleg ez nem így van. A másik tagállamba költöző személyek a határ átlépésével elveszítik a fogyatékossgai ellátásokra való jogosultságukat mindaddig, amíg az új tagállamban újra nem értékelik a fogyatékossgukat.

Ez az értékelési folyamat több mint egy évig is eltarthat, és az átmeneti időszakban az érintett személy nem számíthat sem elismerésre, sem támogatásra. „Azt kérjük, hogy terjesszék ki a javaslat hatályát, hogy ne legyen joghézag, és az új országban az ellátások folyósítása ne szakadjon meg a szóban forgó időszakban. Ez lehetővé teszi, hogy a fogyatékossgal élők méltóságteljes életet élhessenek már a tartózkodásuk kezdetétől fogva” – emelte ki **Ioannis Vardakastanis**. (II)

[COP28: A civil társadalom több intézkedést szorgalmaz az éghajlatváltozás megelőzése érdekében](#)

A civil társadalmi szervezetek csalódottságuknak adnak hangot a COP28 eredményei miatt, de a konferenciát a globális szintén való fokozott európai fellépés platformjának tekintik. Az Európai

Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) továbbra is elkötelezett az éghajlati válság kezelése mellett és hangsúlyozza, hogy több ambícióra, valamint a fiatalok bevonására van szükség.

A COP28 történelmi jelentőségű változást fémjelez, mivel az országok harminc év után először kötelezettséget vállaltak arra, hogy az energiarendszerekben leválnak a fosszilis tüzelőanyagokról. **Oliver Röpké**, az EGSZB elnöke méltatja ezt az előrelépést, de ragaszkodik a fosszilis tüzelőanyagok teljes kivezetéséhez, és hangsúlyozza a fiatalok bevonásának fontosságát ezekbe az erőfeszítésekbe.

Az Európai Unió tárgyalói eredményként könyvelik el, hogy sikerült életben tartaniuk a párizsi megállapodásnak a globális hőmérséklet-emelkedés korlátozására vonatkozó célját. A COP28 az

energiaágazatra összpontosít, 2030-ig 43%-os kibocsátáscsökkentést, 2050-re pedig nettó zéró kibocsátást tűzött ki célul. A megállapodást azonban kritizálják annak hiányosságai miatt: bizonytalanságok övezik az 1,5 °C-os cél elérését, emellett nagy az olajtermelő országok befolyása, az átmenetre vonatkozó pénzügyi rendelkezések pedig gyengék.

Sandrine Dixon-Declève, a Római Klub társelnöke a növekvő vagyoni egyenlőtlenségekre és a nem megfelelő tehermegosztásból eredő társadalmi feszültségekre figyelmeztet. **Diandra Ni Bhuachalla**, az EGSZB ifjúsági küldötte elmondta, hogy lesújtotta a COP28 eredménye, és hangsúlyozta, hogy a hétköznapi emberek tapasztalatának nagy jelentősége van a fossziliztülözőanyag-lobbisták tevékenységének ellensúlyozásában.

Az aggodalmak ellenére az EGSZB tagjai elismerik a dubaji megállapodás pozitív aspektusait, és ígéretet tesznek a hiányosságok kiküszöbölésére, ugyanakkor sürgetik a többi uniós intézményt, hogy ugyanezt tegyék. Az EGSZB vitájának végső üzenete a határozott elkötelezettség: „Nem adjuk fel”, és továbbra is az éghajlati válság sürgős kezelésén dolgozunk az EU és az ENSZ folyamatos fellépésén keresztül. (ks)

Az EU-nak a külpolitikájában prioritásként kell kezelnie a klímadiplomáciát

Külső fellépéseiben az EU-nak kiemelt szakpolitikaként kell támogatnia a klímadiplomáciát - hangsúlyozta az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a decemberi plenáris ülésén elfogadott véleményében. Szilárd és hiteles stratégiai tervre van

szükség ahhoz, hogy klímadiplomáciáját hozzáigazítsa a jelenlegi geopolitikai helyzethez és az ENSZ fenntartható fejlődési céljaihoz.

Az EGSZB úgy véli, hogy a továbblépéshez az EU kiemelt külkapcsolati intézkedésévé kell tenni a klímadiplomáciát.

Stefano Mallia, az EGSZB Munkáltatók csoportjának elnöke és a vélemény előadója hangsúlyozta: „Nincs vesztegetni való időnk, ha el akarjuk kerülni a helyrehozhatatlan károkat. A klímadiplomácia megelőző jellegű diplomácia. Ezért sürgősen magasabb szintre kell emelni a klímadiplomáciai tevékenységeket, hogy azok az EU külügyi és külpolitikai fellépésének legfontosabb elemévé váljanak.”

Az EGSZB arra ösztönzi az EU-t, hogy fogadjon el átfogó klímadiplomáciai stratégiát, amely rövid és hosszú távú prioritásokat tartalmaz, és a külkapcsolatok valamennyi területébe beépítené az éghajlat-politikai intézkedéseket, beleértve a biztonságot és védelmet, a kereskedelmet, a beruházásokat, a közlekedést, a migrációt, a fejlesztési együttműködést, a pénzügyi és technikai segítségnyújtást, a kultúrát és az egészségügyet.

Az európai zöld megállapodás hatékony belső végrehajtásával az Unió hitelessé válik ahhoz, hogy befolyásolhasson másokat, illetve ösztönözheti őket, hogy ők is fenntarthatóbbá váljanak. Ezért az EGSZB arra kéri a tagállamokat és az intézményeket, hogy biztosítsanak jobb koordinációt az uniós szereplők

között, hogy összehangolják politikáikat az éghajlati célkitűzésekkel, és felgyorsítsák a zöld megállapodás végrehajtását célzó hazai fellépéseiket.

Ahogy **Stefano Mallia**, a vélemény előadója fogalmazott: „Körül kell néznünk a saját házunk táján, hogy képesek vagyunk-e elérni a zöld megállapodás keretében kitűzött célokat. Ha a saját portánk rendben van, akkor együtt kell működnünk a szomszédos országokkal, elő kell mozdítanunk azok gazdasági diverzifikációját, igazságos átmeneti terveket kell kialakítanunk, valamint támogatnunk kell az alkalmazkodási és kockázatkezelési projekteket, hogy megelőzhessük és csökkenthessük az instabilitási kockázatokat.” (mt)

Jogszabály a kritikus fontosságú gyógyszerekről? Európa gyógyszeripari függetlenségének biztosítására

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) nemrégiben elfogadott [véleményében](#) arra figyelmeztet, hogy veszélyezteti az európai polgárok egészségét és jólétét az, hogy az EU túlzott mértékben függ az Ázsiából származó gyógyszerhatóanyagok és kész gyógyszerek behozatalától. Az EGSZB ezért javasolja egy kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabály kidolgozását.

Egyre nehezebbé válik az Európai Unió alapvető gyógyszerekkel való ellátása, mivel a legtöbb gyógyszerhatóanyagot és kész gyógyszert jelenleg Ázsiából importálják. A külső beszállítóktól való függőség aggodalomra ad okot: vajon milyen az EU ellenállóképessége az ellátási lánc megszakadásaival, az áringadozásokkal és a potenciális geopolitikai kockázatokkal szemben?

„Azzal, hogy az alapvető gyógyszerek tekintetében külső beszállítókra támaszkodunk, veszélyeztetjük polgáraink egészségét. Most kell cselekednünk annak érdekében, hogy az európai polgárok hozzájuthassanak a szükséges gyógyszerekhez” – jelentette ki **Lech Pilawski**, az EGSZB véleményének előadója.

Ezért az EGSZB egy új uniós mechanizmus bevezetését javasolja az európai gyógyszerhatóanyag- és készgyógyszergyártás támogatására. A kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló javasolt jogszabály olyan átfogó uniós mechanizmus, amely rendelet formájában kerül előterjesztésre, hogy aktívan támogassa a gyógyszerhatóanyagok és kész gyógyszerek Európai Unión belüli előállítását. Ez a mechanizmus a kutatás és fejlesztés, az infrastruktúraépítés és a működési költségek finanszírozását biztosítaná.

Ezen ajánlások végrehajtása jelentős beruházást és együttműködést igényel az uniós tagállamok között. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vállaljon vezető szerepet ezen erőfeszítések koordinálásában, és dolgozzon ki olyan átfogó stratégiát, amely garantálni tudja Európa egészségügyi biztonságát, előmozdítja a gazdasági jólétet, és biztosítja a gyógyszerek megfizethetőségét az uniós polgárok számára. (gb)

Az EGSZB testre szabott paktumokat szorgalmaz a távoli uniós régiók támogatása érdekében

A plenáris ülésen elfogadott **véleményében** az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) javaslatot tett egy, az EU szigetei, valamint hegyvidékei és ritkán lakott területei előtt álló társadalmi-gazdasági kihívások kezelésére irányuló stratégiára.

Az EGSZB kéri, hogy az EU a kohéziós politika keretében lépjen fel, és hangsúlyozza, hogy testre szabott stratégiákra, megbízható adatokra és a fenntartható növekedést szolgáló konkrét mechanizmusokra van szükség.

Az EU távoli régiói – a szigetektől kezdve a hegyvidéki és a ritkán lakott területekig – gazdasági, társadalmi és környezeti kihívásokkal küszködnek, amelyek akadályozzák fejlődésüket. A távoli fekvésű szigetek izoláltságuk miatt magas költségekkel szembesülnek, míg a hegyvidéki területekre nézve az éghajlatváltozás jelent kockázatot. A gyéren lakott övezetek csökkenő népessége innovatív növekedési stratégiákat követel meg. Az EGSZB előadója, **Ioannis Vardakastanis** hangsúlyozza, hogy testre szabott megközelítésekre van szükség, elismerve az egyes régiók sajátosságait. Véleményében az EGSZB koherens uniós fellépést szorgalmaz, és hangsúlyozza a régiók közötti szolidaritást a marginalizálódás megelőzése érdekében. Az EGSZB azt ajánlja, hogy használják fel a kohéziós politika szilárd jogalapját, és konkrét alapokat és paktumokat (pl. a szigetek paktuma, a hegyvidéki területek paktuma) javasol a régiók sajátos kihívásainak kezelése érdekében, a városi és vidéki területekre vonatkozó sikeres stratégiák mintájára. A megoldások gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat foglalnak magukban, amelyek különböző intézkedéseket tesznek szükségessé, a működési költségek csökkentésétől a munkahelyteremtés előmozdításáig és a helyi kultúra megőrzéséig. A megalapozott döntéshozatalhoz pontos adatokra és kapacitásépítésre van szükség, valamint elő kell mozdítani az uniós, nemzeti és helyi érdekelt felek közötti aktív párbeszédet az e régiók EU-n belüli egyedi körülményeit tükröző politikák kialakítása érdekében. (tk)

Az EGSZB jövőképet dolgoz ki az uniós pénzügyi ágazat versenyképességének megerősítésére

A pénzügyi ágazat – különösen a banki ágazat – fontos szerepet játszik az EU gazdaságának versenyképesebbé tételében, hiszen jelentős mértékben befolyásolja a finanszírozást és a fenntarthatóságra való, elengedhetetlen átállást. A plenáris

ülésszakon elfogadott egyik **véleményében** az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) azt elemzi, hogy elsősorban milyen eszközökkel lehet megerősíteni magát az ágazatot, valamint az EU stratégiai autonómiájához és az annak elérését elősegítő célokhoz való hozzájárulását.

A pénzügyi rendszer ellenálló képessége prioritás az EU gazdasági átalakulása szempontjából, ugyanakkor továbbra is felmerülnek kihívások a versenyképességi ellenőrzések bevezetésére és a szabályozás REFIT révén történő finomhangolására irányuló erőfeszítések ellenére. Az EGSZB előadója, **Antonio García del Riego** rámutat, hogy a bankunió és a tőkepiaci unió kiteljesítésének elmaradása akadályozza az integrált piac kialakulását, emiatt pedig az uniós bankok lemaradnak a globális versenyben. Korrekciós intézkedésként alapos értékeléseket kell végezni, hogy garantálni tudjuk a pénzügyi ágazat versenyképességét és rezilienciáját. A tisztességes verseny döntő fontosságú a stabilitás és a növekedés szempontjából, ugyanakkor erősebb szabályozási keretet tesz szükségessé, amely ugyanakkor fenntartja a bankszektor sokszínűségét. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a tisztességes verseny fontos szerepet játszik a stabilitás biztosításában és a beruházások vonzásában, és olyan kiegyensúlyozott megközelítést szorgalmaz a felügyelet kapcsán, amely előmozdítja a digitalizációt és a piaci fenntarthatóságot. Az EGSZB üdvözli, hogy az EU a jövőbeli szakpolitikák részévé teszi a versenyképességi ellenőrzést, ugyanakkor rámutat arra, hogy a versenyképesség fokozása nem igazolhat semmilyen eltérést az olyan nemzetközi normáktól, mint a Bazel III. Létfontosságú, hogy az említett ellenőrzések összhangban legyenek a pénzügyi ágazat sajátosságaival. A tőkepiaci unió kiteljesítése a piac széttöredezettsége ellen fog hatni, fokozza a pénzügyi stabilitást és előmozdítja az integrációt. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az ágazat fejlődésének kulcsa a hatékony értékelési módszerek alkalmazása, az érdekelt felek bevonása a hatásvizsgálatokba, valamint a megalapozott döntéshozatalhoz szükséges megbízható adatok biztosítása. (tk)

A „Global Gateway” stratégiát a hatásvizsgálatoknak és a civil társadalom aktív bevonásának kell vezérelnie

A „Global Gateway” kezdeményezés célja az EU nyitott stratégiai autonómiájának garantálása, ám projektjeit hatásvizsgálatoknak kell alávetni – hangsúlyozza az Európai Gazdasági és Szociális

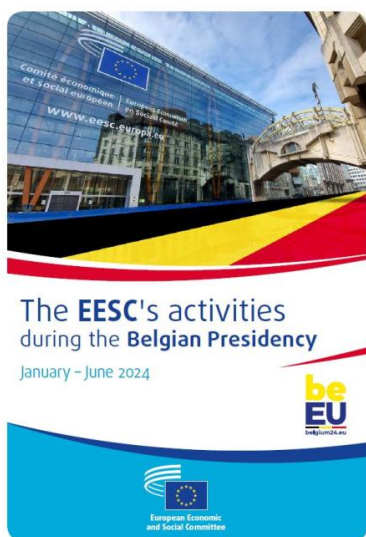
Bizottság egy a decemberi plenáris ülészen elfogadott [véleményében](#). Az EGSZB felajánlja, hogy aktívabb szerepet fog játszani a „Global Gateway”-hez kapcsolódó fejlesztési projektekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamat kulcsfontosságú szakaszaiban.

A „Global Gateway” stratégia 2021 és 2027 között 300 milliárd EUR összegű beruházást kíván mozgósítani az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a digitális, az energetikai és a közlekedési összeköttetések javítása, valamint az egészségügyi, oktatási és kutatási infrastruktúrák világszerte történő megerősítése céljából.

Az EGSZB azonban felhívja a figyelmet arra, hogy a „Global Gateway” kezdeményezés keretében indított beruházási programokat hatásvizsgálatoknak kell alávetni, hogy biztosítsák a partnerországokban a fejlesztési kezdeményezésekben való demokratikus részvételt és a projektek gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságát is. Más uniós alapokból finanszírozott beruházási projektekkel kapcsolatban ugyanakkor fenntartásai vannak, mivel nem egyértelmű, hogy hogyan kell értékelni az egyes projektek hatását, ezért azok kapcsán esetleg nem a bevett nyomonkövetési folyamatokat alkalmazzák.

Stefano Palmieri ESGZB-tag, a vélemény előadója hangsúlyozta, hogy a „Global Gateway” projektjeinek tiszteletben kell tartaniuk különféle elveket és célkitűzéseket. Ennek kapcsán kijelentette: „Az uniós értékeknek való megfelelés és a részletes hatásvizsgálatok benyújtása fontos ahhoz, hogy garantáljuk ezeknek a projekteknek a fenntarthatóságát.”

Az EGSZB ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai helyi szereplőket nem vonják be ténylegesen a kidolgozás teljes folyamatába. Az EGSZB aktívabb szerepet kíván játszani a „Global Gateway”-hez kapcsolódó fejlesztési projektekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamat kulcsfontosságú szakaszaiban. Készen áll például arra, hogy rendszeres találkozókat szervezzon a „Global Gateway” tanácsadó csoportja és a civil társadalmi szervezetek, valamint a szociális partnerek között. (mt)

Most jelent meg: Tevékenységeink a belga uniós elnökség alatt

Belgium január 1-jén átvette az EU vezetését, hogy 2024 első felében, ebben a kritikus jelentőségű időszakban ellássa az EU Tanácsának elnökségét. A hangsúly kétségtelenül a júniusi európai választásokon lesz, amikor az európai polgárok meghatározhatják az Unió jövőbeli irányát. Aktív szerepet fogunk játszani a választásokkal kapcsolatos információk közlésében és a szavazók választásra való buzdításában. „Az EGSZB a szervezett civil társadalom otthonaként szorosan együtt fog működni a belga elnökséggel egy erősebb, reziliensebb és demokratikusabb Európa kiépítése érdekében”, jelentette ki **Oliver Röpké**, az EGSZB elnöke.

Ez az új kiadvány tartalmazza az év első felére tervezett tevékenységeinket, a szekcióink által tárgyalt legfontosabb ügyiratokat, valamint a belga elnökség által kért feltáró véleményeket.

Szeretné tudni, kik az EGSZB belga tagjai?

[Itt](#) megtudhatja, kik ők és a civil társadalom mely szegmenseit képviselik. A tájékoztatás holland, francia, német és angol nyelven érhető el (cw).

Az EGSZB 2024. évi civil társadalmi hete, március 4–7. – Jegyezze fel naptárába!

A 2024 júniusában sorra kerülő európai választások meghatározzák Európa jövőjének alakulását, ezért az EGSZB a civil társadalom intézményes partnereként **útnak indítja első civil társadalmi hetét**.

Ne felejtse ezt az eseményt feljegyezni naptárába!

Ez a kiemelt rendezvény kortól és háttértől függetlenül találkozási lehetőséget nyújt mindenkinek, ideértve a fiatalokat, újságírókat és uniós intézményeket, hogy élénk vitát folytassanak azokról a kérdésekről, amelyek fontosak mindennapi életünk és Európa jövője számára.

A **„Lépj fel a demokráciáért!”** mottót követve megvitatjuk azokat a fenyegetéseket és kihívásokat, amelyek fontosak a demokratikus értékek biztosítása szempontjából, és feltárjuk, hogy mit is vár a civil társadalom Európa jövőbeli vezetőitől. Ajánlásaink beépülnek majd az EGSZB uniós választásokról szóló állásfoglalásába.

A **civil társadalmi hét öt fontos EGSZB-s kezdeményezést** foglal magában:

- **Civil társadalmi napok:** *civil társadalmi szervezetek: a demokrácia pillérei és a jelenlegi kihívások leküzdésének kulcsszereplői*
- **Az európai polgári kezdeményezés napja:** *közös találkozó pont az uniós és nemzeti jogalkotók, aktivisták, polgárok és civil társadalmi szereplők számára*
- **A Te Európád, a Te szavad!** *álljunk ki a demokrácia mellett, szólaljunk fel Európáért: ifjúságpolitikai prioritások az EU következő jogalkotási ciklusára*
- **Az EGSZB civil társadalmi díja:** *az EGSZB 14. civil társadalmi díjának témája: a mentális egészség*
- **Újságírói szeminárium:** *a kihívás: az európai polgárok mozgósítása az európai választásokra*

Csatlakozzon hozzánk, és inspirálódjon a szakértői workshopok és magas szintű viták kínálatából! Mondja el véleményét az új európai jogalkotási ciklussal kapcsolatos legfontosabb kérdésekről, és lépjen kapcsolatba civil társadalmi szervezetekkel és a változások előidézőivel Európa minden részéről!

A rendezvényre 2024 januárjától lehet majd regisztrálni.

Több információt hamarosan a [#CivSocWeek weboldalon](#) találhat (mt)

CSOPORTOKKAL KAPCSOLATOS HÍREK

Hogyan és milyen eszközökkel érhet el az EU valódi stratégiai autonómiát a gazdaság területén?

Az EGSZB Munkáltatók csoportjának új tanulmánya

Az EU mindig is határozottan törekedett arra, hogy megvalósuljon a gazdasági integráció a világ többi részével. A szabályokon alapuló rendszer által irányított békés világunkban ez a stratégia Európát a világ egyik legfontosabb kereskedelmi hatalmává és az egyik leggazdagabb régióvá tette.

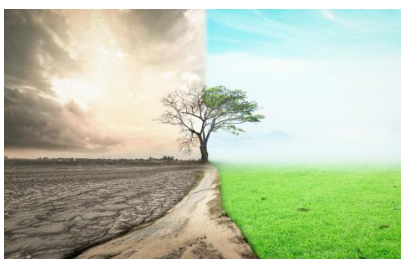
A Covid19-világjárvány, amelyet Oroszország Ukrajna elleni inváziója követett, alapvetően megváltoztatta a nyitottság és a gazdasági integráció dinamikáját, és az EU jólétének megőrzése érdekében hosszan tartó, felfelé irányuló küzdelmet vetített előre. E zavaró események

megmutatták, mennyire fontos, hogy az EU reziliensebbé váljon, és képes legyen stratégiai érdekeinek hatékony védelmére.

Az EU egyrészt felkészül arra, hogy megválaszolja azokat a kihívásokat, amelyek azt vetíthetik előre, hogy elfordulunk attól a szabályokon alapuló, többoldalú kereskedelmi rendszertől, amely a második világháborút követő időszakot fémjelezte, másrészt pedig nem engedheti meg magának, hogy ne határozza meg pontosan a stratégiai autonómia fogalmát.

Az Európai Politikai Tanulmányok Központja (CEPS) által végzett tanulmány ezeket a bonyolult kérdéseket veszi górcső alá, feltárja Európa sérülékenységeit, és egy sor ajánlást dolgoz ki a stratégiai autonómia megvalósításával kapcsolatban. A tanulmányt – az EGSZB megbízásából, az EGSZB Munkáltatók csoportjának felkérésére – a CEPS készítette.

A tanulmány itt olvasható: <https://europa.eu/!n98Tdd>

Az EU 2030-ban, a COP28 és az igazságos átmenet sürget? szükségessége

Az EGSZB Munkavállalók csoportjának cikke

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) [2023-as beszámolója](#) nem volt különösebben biztató: az EU 2030-ra

valószínűleg nem fogja teljesíteni a célok többségét. A fogyasztási lábnyom, a felhasznált energiamennyiség, a körforgásos termelés és a biogazdálkodás tekintetében különösen borúsak a kilátások, de a többi célkitűzés – úgymint a biológiai sokféleség, az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás – esetében sem lehet sok jóra számítani.

A COP28 eredményei sem túl megnyugtatóak. Amint arra [az EGSZB decemberi plenáris ülészakán folytatott vita](#) rávilágított, a civil társadalom korántsem elégedett a következtetésekkel: a szövegben kevés szó esik arról, hogy ki és hogyan fizessen, és több benne a szószátyárkodás, mint a konkrét intézkedések ([de legalább első ízben nevesítették a fosszilis tüzelőanyagokat az éghajlatváltozás előidézőjeként](#)). Valószínűleg nem sikerül elérni azt a célt, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését 1,5 °C-ra korlátozzuk az évszázad végére, mivel minden valószínűség szerint már [öt éven belül](#) megvalósul ez a hőmérsékleti emelkedés. [Az eddigi legmelegebb év 2023 volt, júniustól kezdve valamennyi hónap a legmelegebbnek bizonyult, amióta léteznek időjárási feljegyzések.](#)

Ettől a szörnyű helyzettől nem szabad elbátortalanodni, hanem még inkább cselekvésre kell, hogy sarkalljon minket. A jószándékú, bátortalan hozzáállásnak most nincs helye: ezekből volt már bőven elég korábban, meg is nézhetjük, hol tartunk most, ugyanakkor a [megszorító intézkedésekhez való visszatérés](#) sem opció. Az igazságos átmenet elveinek – a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatósággal kéz a kézben – át kell járniuk valamennyi uniós szakpolitikát. Ennek pedig magában kell foglalnia – [az EGSZB legutóbbi véleményének](#) megfelelően – a munka világára vonatkozó igazságos átmenetről szóló uniós szintű irányelv elfogadását: az előttünk álló gigantikus feladat csak akkor lesz teljesíthető, ha mindenki segít. Ha ennek költségeit áthárítják a legkiszolgáltatottabbakra, ahogy az már most is igen gyakran előfordul, a szélsőjobb oldali populizmus erősödni fog. Amikor már ők sem tudják letagadni az éghajlatváltozás katasztrofális hatásait, addigra már túl késő lesz.

Új tanulmány világít rá, milyen költségekkel jár az éghajlatváltozás EU-szerte a háztartások számára

Lorenza Campagnolo kutatási koordinátor és a tanulmány készítésében részt vevő [CMCC](#) csoport cikke

[„Az éghajlatváltozásnak a háztartásokra és a családokra háruló költségei az EU-ban”](#) című tanulmány nagyszerű lehetőséget kínált annak megvilágítására, hogy az éghajlatváltozás hatásaival, az alkalmazkodást célzó intézkedésekkel és a hatásmérséklési politikákkal kapcsolatos költségek hogyan érintik az uniós háztartásokat, attól függően, hogy azok melyik régióban vannak, és milyen társadalmi-gazdasági jellemzőkkel rendelkeznek. A tanulmány elismeri, hogy a szakirodalom hiányos, és nem áll rendelkezésre olyan széles körű értékelés az éghajlatváltozás költségeiről, amely az uniós háztartásokra összpontosít.

A tanulmány emellett új módszertant javasol és új eredményeket ismertet, amelyek az [Eurostat](#) háztartások jövedelmére és kiadásaira vonatkozó információin, valamint az éghajlattal kapcsolatos veszélyeken és modellezési eszközökön alapulnak. Tanulmányunk megállapításai szerint mind a háztartások jövedelemkiesése, mind az éghajlatváltozás okozta kiadások az éghajlatváltozás vagy az alkalmazkodási szükségletek közvetlen következményei.

2050-re az éghajlatváltozás eltérő hatást fog gyakorolni a különböző uniós régiókra és társadalmi-gazdasági csoportokra. Egy mérsékelt éghajlatváltozást előrejelző forgatókönyv szerint az EU északi és déli részein valószínűleg növekedni fognak a háztartások egészségügyi kiadásai, a keleti, nyugati és déli területeken pedig az élelmezési kiadások; minden régióban megnövekednek a villamosenergia-költségek, a biztosítási

költségek pedig különösen északon. A kiadások növekedése súlyos terhet ró a szegényebb háztartásokra, amelyek kevésbé lesznek képesek diverzifikálni a fogyasztást és korlátozottan tudnak majd alkalmazkodni. Ugyanakkor az EU déli részén csökkenni fognak a munkából származó jövedelmek, és valamennyi régióban széles körben általános jövedelemkiesés lesz tapasztalható.

Negatív és regresszív hatások érvényesülnek majd az árukra/szolgáltatásokra fordított kiadások széles köre és a jövedelemforrások esetében (mindez pedig jobban sújtja a szegényebb háztartásokat, mint a gazdagabbakat), különösen az EU déli részén (egészségügyi, villamosenergia- és biztosítási kiadások, valamint a munkából származó összjövedelem), de kis mértékben a keleti (élelmiszer-kiadások) és az északi régiókban (villamosenergia- és biztosítási kiadások) is. Az éghajlatváltozás Unió-szerte vélhetően növelni fogja a szegénység kockázatának kitett emberek számát; az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos forgatókönyvek valószínűleg csökkentik ezt, elősegítve az alacsony képzettségű munkaerő béreinek gyorsabb növekedését a magasan képzett munkaerőhöz képest.

A politikai döntéshozóknak szóló fő ajánlás az, hogy kezeljék prioritásként azokat a régiókat – például az EU déli részén fekvőket –, amelyek a háztartásokra gyakorolt negatív hatást és ugyanakkor regresszivitást is tapasztalnak, valamint erősítsék meg a jövedelemtámogatási intézkedéseket, és igazítsák azokat a régiók lakosságának legkiszolgáltatottabb rétegeihez. Ezen túlmenően az éghajlatváltozás költségeinek multiszektorális jellege miatt horizontális szakpolitikai integrációra van szükség a szakpolitikai döntéshozatal hatékonyabbá tétele érdekében.

A CMCC által az EGSZB Civil társadalmi szervezetek csoportjának kérésére készített tanulmány és annak összefoglalója letölthető [az EGSZB honlapjáról](#).

ÉN SZAVAZOK. ÉS ÖN?

„Én szavazok. És Ön?”

December óta új rovatot kezdtünk, ahol vendégeink európai választásokkal kapcsolatos véleményeit közöljük „Én szavazok. És Ön?” címmel. Vendégünk ezúttal **Malgorzata Molęda-Zdziech**, lengyel szociológus, politológus és a lengyelországi események aktív kommentátora.

A Varsói Közgazdaságtudományi Egyetem politikai tanulmányok tanszékének vezetője, és a rektor Európai Unióval folytatott együttműködésért felelős képviselője. Cikkében kifejti, hogy a lengyel civil társadalom jelentős szerepet játszott a legutóbbi, 2023. októberi lengyel nemzeti választások eredményének befolyásolásában. Utal továbbá az EU Tanácsa soron következő lengyel elnökségének egyik prioritására a civil társadalomnak a jogállamiság védelmében betöltött szerepével kapcsolatban. (ehp)

Małgorzata Molenda-Zdziech: A civil társadalom és a 2024. évi európai választások

A civil társadalom – tömören fogalmazva – olyan közösségi csoportokat jelöl, amelyek képesek az önszerveződésre, valamint egyes kiválasztott célok meghatározására és követésére. A demokratikus rendszerekben sok és sokféle civil társadalmi csoport működik, hogy minél jobban képviselhessék azt a sokszínűséget, amely tagjaik hangját, véleményét jellemzi. A nem demokratikus rendszerekben a nem kormányzati szervezetek többnyire a kormány ellenzékéhez tartoznak. A civil

társadalom képes arra, hogy aktív polgári szerepvállalással és a közjót szolgáló együttműködés szándékával, az állami intézményektől függetlenül lépjen fel.

Amíg a PiS volt hatalmon, a civil társadalmi szervezetek az ország állami berendezkedését és az emberi jogok védelmét veszélyeztető változások ellen mozgósítottak. 2016 és 2022 között – ahogy az a Helsinki Emberi Jogi Alapítvány „Nyomásgyakorlás és mozgósítás. A civil társadalom a jogállamiság válsága ellen” című jelentéséből kiderül – a nem kormányzati szervezetek számos tömegtüntetést szerveztek a jogállamiság védelmében és az alkotmányos értékek megtiprása ellen, és jogi segítséget nyújtottak a megkülönböztetésnek és elnyomásnak kitett csoportok számára. A nem kormányzati szektor folyamatosan kereste a döntéshozatali folyamatokban való részvétel új csatornáit, így például sikeres koalíciókat hozott össze az emberi jogi ombudsman és a gyermekjogi ombudsman megválasztásához, és polgári vitacsoportokat is szervezett.

A 2023. október 15-én tartott parlamenti választások eredményei a lengyelországi civil társadalom erejét mutatják. A páratlanul magas részvétel (74,38%) és az ellenzéki csoportok választási győzelme bizonyítja, hogy hatékony volt a polgárok mozgósítása, ami kormányváltáshoz vezetett. A Jog és Igazságosság jelöltjei a szavazatok 35,38%-át szerezték meg. Ezzel a párt – 1989 óta elsőként – immár harmadik alkalommal megnyerte a parlamenti választásokat, de a 2015-ös és 2019-es választásokkal ellentétben jelöltlistája nem szerezte meg a kormányalakításhoz szükséges mandátumtöbbséget. A következő pártok jutottak még be a Szejmbe: Polgári Koalíció (30,7%), Harmadik Út PSL-PL (14,4%), Új Baloldal (8,61%) és Szabadság és Függetlenség Konföderáció (7,16%). Három párt (Polgári Koalíció, Harmadik Út PSL-PL és Új Baloldal) összefogott, és így megszerezte a szavazatok 51,72%-át, ezzel pedig a kormányalakításhoz nélkülözhetetlen többséget. A Donald Tusk miniszterelnök vezette kormányt második nekifutásra alakították meg.

Egyik közvélemény-kutatás sem jelzett ilyen magas részvételt. Emlékeztetőül: a 2019-es parlamenti választásokon 61,74% volt a részvételi arány, az 1989-es történelmi választásokon pedig 62,7%. Különböző felmérésekből (pl. CBOS, Báthory Alapítvány) az derül ki, hogy a polgárokat a régóta tartó társadalmi frusztráció motiválta arra, hogy elmenjenek szavazni. Meg kell jegyezni, hogy a választások előtt erőteljes társadalmi mozgósítás volt megfigyelhető. Így például rekordszámú szavazó kívánt élni azzal a lehetőséggel, hogy a lakóhelyén kívül szavazzon (október 12-én 15 óráig 960 000 ember változtatta meg szavazóhelyét, és kb. 1 200 000 kérelmezte ezt). Csaknem megkétszereződött azoknak a külföldön élő lengyeleknek a száma, akik jelezték szavazási szándékukat (kb. 600 000 fő, szemben az előző, 2019-es választások során számlált 350 000-rel).

Elképzelhető, hogy az országos népszavazás meghirdetése és megtartása is segített a polgárok parlamenti választási mozgósításában. A népszavazáson a részvételi arány 40,91% volt, ezért az eredmény nem lett kötelező erejű. A mozgósítás szempontjából a nem kormányzati szervezetek szavazásra biztató akciói is fontosak voltak. Különösen figyelemreméltóak voltak a nőket és fiatalokat célzó akciók (pl. Nők Hangja Kezdeményezés – „A te választásod”, Keleti Kezdeményezés – „Elég a hallgatásból”, SexEd – „A te

döntésszerű”), melyek hozzájárultak a magas részvételhez. A 2019. évi parlamenti választásokon a nők 61,5%-a és a férfiak 60,8%-a szavazott. A 18–29 éves fiatalok részvételi aránya 46,4% volt. A 2023-as választásokon több nő (73,7%) mint férfi (72,0%) szavazott, és a (18–29 éves) fiatalok 68,8%-a vett részt. A választási kampány idején különböző társadalmi szervezetek legalább 20 szavazásra biztató kampányt indítottak.

A kampányok többsége az interneten zajlott, de volt olyan, amelyik a televízióban, a rádióban, sőt a mozikban is látható volt. A celebek, influenszerek, színészek és közéleti személyiségek bevonása segített abban, hogy többféle közönséghez tudjanak szólni. A „2023. évi választás – motivációk és döntések” című, 2023. októberi CBOS-felmérés szerint a szavazók többsége (kb. 70%) legalább néhány héttel a választások előtt már eldöntötte, hogy kire fog szavazni. A többiek később döntöttek: a választások előtti héten (kb. 28%), csak a választás napján (9%) vagy a választások előtti napon (4%). Az adott párt és az Európai Unió közötti kapcsolat elsősorban a Polgári Koalíció (KO) szavazói számára volt fontos (80%). A kormányváltási szándékot majdnem ugyanilyen sokan (77%) említették a KO-ra való szavazás okaként. A KO-szavazók nagy arányban (64%) úgy érezték, hogy a párt hozzájuk közel álló értékeket és elveket képvisel. A PiS-szavazók úgy érezték, hogy a párt mind az érdekeiket („törődik az olyan emberekkel, mint ők” – 66%), mind pedig értékeiket és elveiket (62%) képviseli. Emellett jó véleményük volt a párt addigi kormányzásáról (64%) és gazdasági programjáról is (59%).

2024 júniusában a lengyelek ismét választanak, ezúttal európai parlamenti képviselőket. Az EP-választások a 2023. évi parlamenti választásokkal elindított választási ciklus folytatásának tekinthetők, mivel Lengyelországban 2024 áprilisában helyhatósági választásokra kerül sor. Európa mint téma a helyhatósági kampányokban is jelen lesz, bár kisebb mértékben, mint a parlamenti választások során. Megjegyzendő továbbá, hogy Lengyelország uniós csatlakozásának 20. évfordulója ösztönzőleg hathat az európai választásokon való részvételre. Emlékeztetőül: a legutóbbi, 2019. évi EP-választásokon Lengyelországban 45,68% volt a részvételi arány.

A lengyelek határozottan támogatják Lengyelország európai uniós tagságát. A 2023. áprilisi CBOS-felmérés szerint 85%-uk áll ki az uniós tagság mellett. A számarány csökkent ugyan, de továbbra is nagyon magas (85%). Minden tizedik választó ellenzi Lengyelország jelenlétét az EU-ban (10%), és minden huszadiknak nincs véleménye erről a kérdéssel (5%).

Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy az európai parlamenti választásokra most először vet árnyékot egy polikrízis: többek között a folyamatban lévő háború Ukrajnában, az éghajlati válság, a gazdasági válság és a populista jobboldal felemelkedése. Ezért – a dezinformációs tevékenységek várható felerősödésére való tekintettel – fontos, hogy hatékony és következetes, az adott választói csoportokhoz igazított kommunikációs politikát alkalmazzunk a kampányban. Ezekben a nemzetközi feszültségekkel teli időkben az Európai Unió támogatói reménykedve, biztonságunk garanciájaként tekintenek erre a közösségre.

Małgorzata Mołęda-Zdziech

Varsói Gazdaságtudományi Főiskola – Team Europe Direct Poland

Szerkeszt?

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

A szám elkészítésében közreműködött

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinátor

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Cím

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
Jacques Delors Building, 99 Rue Belliard, B-1040
Brussels, Belgium
Tel.: (+32 2) 546 9476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

Az EGSZB info évente kilenc alkalommal, az EGSZB plenáris üléseinek alkalmából jelenik meg. Az EGSZB info 23 nyelven elérhető.

Az EGSZB info nem tekinthető az EGSZB munkájáról készült hivatalos összefoglalónak. Utóbbi az Európai Unió Hivatalos Lapjában vagy az EGSZB egyéb kiadványaiban található meg.

Sokszorosítása – az EGSZB info forrásként való megnevezésével – engedélyezett (egy link elküldendő a főszerkesztőnek).

01/2024